

ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО КЛИМАТА В БЪЛГАРСКИТЕ ГРАДОВЕ И РЕГИОНИ

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТА: 10/2020 - 10/2022

ФИНАНСОВ ИНСТРУМЕНТ: EUKI

<https://www.euki.de/en/project-financing/>

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

ПАРТНЬОРИ

Д. А. Ценов Стопанска академия - водещ партньор
Асоциация на българските региони и градове
Европейско общество за икономическо развитие

ПРОЕКТНО ДЕЙСТВИЕ

В момента 45% от произвежданата в България енергия се базира на въглища. Така ще остане до 2030 г., както е посочено в Националния план за енергетика и климат. (1)

Според доклада за заетостта на EUROCOAL (2013 г.) в страната има 11 300 души, пряко заети в добив на лигнитни въглища и кафяви въглища, и около 67 100 души в секторите, свързани с въглищата.

Това означава, че около 90 000 работни места ще бъдат загубени в резултат на постепенното прекратяване на добива на въглища, с времева линия 2030 г., съответно ще са необходими нови работни места за възстановяване на баланса на засегнатите регионални и местни икономики.

Зелената сделка за Европа е амбициозен инвестиционен план от ново поколение, който предвижда да бъдат инвестирани 1 трилион евро в икономиката на ЕС, като се съчетават средства от ЕС и национални бюджети и частен капитал. Значителният ресурс, използван наскоро за социално сближаване, ще бъде пренасочен през новия програмен период към преход към чиста икономика.

За да могат да се възползват от тези предизвикателства, превръщайки ги в възможности, регионалните и местните власти ще се нуждаят от пълна мобилизация на капацитета си за широкомащабно икономическо планиране, включително поемане на риск и управление на конкурентни инвестиции.

Това ще изисква значителни стъпки към децентрализация на регионално и местно равнище в държавите-членки, където тази гъвкавост при вземане на решения и финансово управление не е достъпна за местните власти.

Това е нова ера в икономическото развитие за регионите на ЕС. За да се избегне сривът на цели сектори и социални екосистеми, ще бъдат необходими мащабни корекции в действителния капацитет за стратегическо икономическо планиране, привличане на инвестиции и управление на инвестиционни проекти.

Най-застрашени са държавите, които от една страна силно разчитат на енергийни източници

като възлища, а от друга, вместо да бъдат иновативни и гъвкави в развитието на своите регионални и местни икономики, бяха насочени, предимно, към чисто преразпределение на европейските фондове.

По цифри България е една от най-добрите изпълнители за постигане на цел 1 на ЕС, поне за 40% намаляване на емисиите на парникови газове в страната до 2030 г. спрямо 1990 г.

Действителните данни на уебсайта на Българската агенция по околна среда показват 47% намаляване на емисиите на ПГ в България за 2015 г. в сравнение с 1998 г. (2).

Въпреки това, обяснението за това намаление, предлагано от същата агенция, звучи тревожно: „Основните причини за намаляване на емисиите на ПГ от селското стопанство и сектора на отпадъците са намаляването на популацията на говеда, овце и свине и намаляването на депата. Намалените емисии на ПГ също са резултат от намаляването на населението и спада на БВП“.

Горното твърдение позволява да се предположи, че „доброто представяне“ на 47% намаление на емисиите на парникови газове всъщност е страничен ефект от неуспешното управление на икономиката на всички нива.

Такъв радикален извод се подкрепя от доклада на страната за политиките по енергийната ефективност за 2014 г.: „Липсва цялостен подход, който свързва енергийната ефективност с икономическото развитие“. Прогнозата за страните от ЕИП за 2015 г., изменена през 2017 г., гласи: „Въпреки намаляването на енергийната интензивност на България, тя все пак остава висока сред държавите-членки на Европейския съюз (ЕС).“ (3)

Проект за Национален план за енергия и климат, представен прђ парламента на РБ
<https://www.me.government.bg/bg/news/proektat-na-integriran-nacionalen-plan-energetika-i-klimat-beshe-predstaven-v-narodnoto-sabranie-2803.html>

Емисии от ПГ, Изпълнителна агенция по околна среда, България
<http://eea.government.bg/bg/soer/2015/climate/climate1>

Брифинг за България - Европейска среда - състояние и перспективи 2015 Брифинг
Публикуван на 18 февруари 2015 г. Последна промяна 27 септември 2017 г.
<https://www.eea.europa.eu/soer-2015/countries/bulgaria>

За да управлява рисковете по излагане на българските граждани както на икономическата, така и на енергийната бедност по време на прилагането на **Зелената сделка за Европа**, този проект поставя следните **цели**:

Цел 1. Осигуряване на оптимално ниво на компетентност за плавен преход към чиста икономика на регионално и местно ниво;

Цел 2. Осигуряване на оптимално ниво на финансова и оперативна гъвкавост на българските регионални и местни власти за плавен преход към чиста икономика;

Цел 3: Осигуряване на жива екосистема за прилагане на Green Deal в България;